

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

„Telegraful Român”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iulie-Septembrie al anului 1885, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asigurațiunile postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată cetă.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfîrșește cu ultima Martie 1885, a-și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie expeditura silită a sista, sau a întârzia cu expedarea foiei *).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în expedițiune se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 14 Iunie, 1885

Scoala este oglinda, în care se poate vedea adevărata viață sufletească a unei națiuni.

Sunt uriașe progresele făcute de bătrîna Europa în secolul nostru. Ca soare binefăcătoriu s'a pornit mișcarea culturală dela apus, și puternicele ei raze au străbătut pretutindinea, vărsînd cu imbelșugare lumină și cultură.

Popoarele țerilor apropiate de orient și-au scuturat și ele lanțurile robiei, și întinerite au îmbrățișat lumina, nîsuind a se avînta și ele pe urma popoarelor culte dela apus.

Cu nespusă însuflețire a salutat poporul român era luminei, care i-a redat libertatea, și din toate puterile s'a pus pe lucru, spre a ajunge în cultură pre popoarele, cari de mult se bucurau de rațele luminei.

37 de ani a lucrat poporul nostru la întemeierea culteii sale, 37 de ani s'a luptat el cu neajunsurile interne și cu delăturarea pedecilor, ce i le pun în mersul dezvoltării culturale vrășmașii lui seculare.

În măsura cu care creștea însuflețirea românului pentru cultură creșeau și pedecile, cu cari se

intenționa oprirea regulată a mersului lui, și astăzi aceste pedeci atît sunt de varii, atît sunt de mari, încât mulți dintre noi și au pierdut speranța în izbînda cauzei noastre.

Sunt multe și varii pedecile ce ni se pun în cale. Sărăcia poporului nostru creșce pe și ce merge în proporțiuni înfricoșate, și paralel cu ea se înmulțesc măsurile drastice, luate spre a ne împedece în progres.

Sub asemenea condițiuni de viață inima românului trebuie să crească la vederea măsurilor luate de fruntașii neamului nostru spre a zidi o cetățue deocamdată micuță, între zidurile căreia ficele poporului nostru să-și primească educațiunea și instrucțiunea după necesitățile și geniul națiunii noastre.

Va fi scutită această cetățue de vînturile ghețoase ale curentului stricăcios de aji, care din scoală vrea să facă lazareth de invalizi pentru curente politice; va fi scutită de tendențe confesionale, va fi scutită de creșcere streină firei și condițiunilor naturale ale poporului nostru. Fiitoareale române vor primi educațiunea și instrucțiunea în limba poporului nostru, vor perfecționa și îmbogăți cunoscințele aduse de acasă, le vor păstra cu sfîntenie fundamentul solid moral, și astfel vom avea perfecționată iubirea de neam, alipirea la datinile străbune, vom avea lucrat de mîna mîestrului diamantul cel scump al femeii române, inimă românească, curată de ocară, și îmbogățită cu cunoscințele necesare pentru ulterioara noastră dezvoltare națională.

Educațiunea face minuni, și mai cu seamă poporul nostru inteligent dela natură și primitiv de cultură, a stors admirațiunea streinilor, de câte-ori i s'a dat ocaziune, să-și valideze darurile, cu cari l'a îmbogățit buna natură.

În lipsă de scoli proprii poporul nostru și-a luat refugiu la cele streine, și acolo el s'a luptat dublu. Trebuia să învingă greutățile împreunate cu studiul, preste aceasta să se lupte cu procurarea celor necesare pentru esistență, și ca coroană a acestor greutăți el trebuia să-și însușească o limbă streină firei lui, ca cu ajutorul ei să poată face studii.

Unii dintre noi au făcut chiar începutul la scoală streină. Puținii cari ne-am bucurat de scoale în satul în care ne-am născut, scim cu ce greutăți ne-am luptat, până am putut să ne validăm în limba streină cunoscințele căscigate în satul, unde ne-am născut.

Scoalele medii cei mai mulți le-am făcut la streini, universitatea fără excepțiune toți la streini.

obținute de societatea noastră în cursul acestor dește ani trecuți. — Această scurtă recapitulare ne va servi totodată drept răspuns la acei care, în necunoscință de cauză negreșit, ne fac întrebarea care este scopul acestei societăți și care sunt rezultatele, la care am ajuns până acum? Răspunsul nostru la prima întrebare este foarte simplu: scopul pe care urmărește Societatea geografică română, este înscris în statutele noastre și este identic, deși în proporțiuni negreșit mai modeste, cu cel urmărit de cele o sută și mai bine de societăți geografice împrăsciate pe toată suprafața globului pămîntesc.

Am căutat prin toate mijloacele, prin conferințe ținute aici, prin premii bănesci și onorifice, prin memorii publicate a răspîndi în țeară gustul pentru studiul geografiei și este neîgăduit că, dela înființarea societății geografice române, studiul geografiei a făcut progrese simțitoare în țara noastră; este destul a ve reaminti, că astăzi mai nu există județ care să nu aibă geografia sa specială. În anul trecut Dv. a-ți premiat manualul de geografie elaborat de colegul nostru, dl profesor N. Mihailescu, manual care astăzi este introdus în toate scoalele primare.

Asemenea cartografia a făcut progrese la noi în decursul acestui deceniu, afară de lucrările statului nostru major asupra Moldovei și Dobrogei, care încă nu sunt date publicității, colegul nostru

Esți din scoalele medii, aveam în oare care măsură cunoscințele, ce se recer spre a putea continua cu studiul la universitate.

Streini eram însă, streini cu desăvîrșire de firea poporului nostru. Limba o cunoscem, nu sciam însă nimica despre literatura românească, nu despre istoria noastră, cu un cuvînt creșcerea în institute streine ne-a rupt dela trunchiul națiunii noastre.

Să nu se creadă că esagerăm: La universitățile streine pretutindinea erau înființate reuniri, și în acestea tinerii români se renășteau, și prin ele ei se redau din nou poporului român. Așa în Viena societatea „România Jună,” în Pesta societatea „Petru Maior” în Cluș „Julia.”

Bărbații esți din scoale în cele din urmă două decenii ne vor da drept, și mai ales annalele „României June” multe date ne vor pune la dispoziție, când va fi să se scrie istoria dezvoltării noastre culturale de pe la 1865 începînd.

O seamă de tineri din Transilvania și Ungaria, aproape mai toți cei din Bucovina erau streini în literatura, streini în istoria noastră. Unii nici vorbi nu puteau românesce; și la terminarea studiului universitar ei erau cei mai înfocați români; astăzi cei mai mulți din ei sunt apostolii limbei și ai literaturii noastre.

Educațiunea ficelor poporului nostru sta și mai rîu, și ea rîu stă până în zilele noastre.

Ce creșcere națională română vor fi dînd scoalele streine, încât vor fi mînaștirile de călugărițe chemate și autorizate a-și creșce elevele lor în spiritul poporului român, în religiunea lor străbună, și pregătite pentru viața socială, ce le așteaptă în sinul poporului nostru, noi nu vom cerca. Multe sunt cauzele cari ne opresc a face această cercare, mai pre sus de toate nu voim să stricăm inima mamelor, cari poate pre când scriem noi acestea, cu lacrimi în ochi și string în brațe pre odorul lor cel scump, care de un an de zile a stat închis între zidurile mînaștirilor, privind în persoana materii Angelina, sau Eufrosina, pre nisce ființe supranaturale, consacrate rugăciunii și vieții contemplative.

E tristă icoana scoalei noastre naționale și spectele pentru viitoriu și mai triste.

Esistența scoalelor noastre populare se ve de a fi cestiune de timp numai, cele medii Dumneșeu scie cu câte greutăți și luptă, despre scoalele superioare naționale nici a visa nu ne este posibil.

Ca rază de lumină binefăcătoare lucesc scoala de fete cu internat, pre care ni-o pune în vedere

FOIȚA.

Societatea geografică română fondată la 15 Iunie 1875.

Raportul

dlui George I. Lahovari, secretar general al societății, cetit în Adunarea generală din 10/22 Februarie 1885.

Sire! Onorabili colegi!

Astăzi seară pentru a opta oară ne adunăm în această incintă ca să inaugurăm în sedința publică lucrările adunării generale a societății noastre geografice, avînd distinsa onoare a fi presidați și de astădată ca în totdeauna de augustul nostru președinte și protector.

Conformându-ne dar prescripțiunilor statutelor noastre, avem îndatorirea a preceda seria conferințelor anunțate prin o dare de seamă amănunțită a activității comitetului și biroului societății noastre pe anul expirat, și fiind-că pe de o parte societatea geografică română împlinesce preste câte-va luni dește ani dela fundarea ei, ear pe de alta și comitetul și biroul societății au ajuns la termenul de trei ani, pentru care au fost ales, să ne fie permis ca cu ocazia acestei dări de seamă anuală, să aruncăm o ochire repede asupra modestelor rezultate

dl Socec n'a încetat un moment de a se ocupa de această chestie și ca o nouă dovadă a neobositei dsale stăruințe în această ramură, avem aci harta murală a Europei lucrată în românesce după originalul lui Handtke, și preste puțin timp are să fie urmată și de celelalte continente în acelaș format și dimensiuni.

Concursurile anuale de geografie înființate de Dv. acum doi ani, nu puțin a contribuit a face să se nască o emulațiune salutară nu numai între scolar, dar cee ce este și mai îmbucurător, chiar între domni profesori de geografie. Avem aci o colecțiune de hărți prelucrate de cătră elevii care a luat parte la ultimul concurs și din ele se putea vedea progresul ce a făcut învățămîntul geografiei în scoalele noastre.

Conferințele ținute aici, sunt acum câți-va ani de dnii Grig. Ștefănescu, Bottea și Drăghiceanu asupra lignitului dela Bahna au îndemnat pe guvern să întreprindă exploatarea acestui bogat basin de cărbuni, care în curînd va deveni un izvor de avuție pentru țara noastră.

Ar fi de dorit ca un asemenea studiu să se facă și la Cajuți lângă Adjud, unde se află depozite de lignit și chiar de cărbuni de pămînt. Și în adevăr găsim în Buletinul Institutului Geologic din Viena (Nr. 14 din Septembrie 1884) un studiu amănunțit asupra lignitului dela Cajuți de dl Dr. E

Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român.

În numărul trecut am publicat proiectul de statut al acestei scoale.

Ne mărginim deocamdată la atâtea, și vom reveni, căci importanța lucrului merită considerațiunea pressei.

Revista politică.

Trei cestiuni preocupă de present pressa maghiară. Cestiunea ajutoriului de stat a bisericii noastre, reușirea de maghiarizare din Cluj, cu formarea de sucursale prin provincie, și convențiunea comercială cu România.

Toate trei aceste cestiuni ne ating pe noi de aproape. Am și reflectat din destul asupra lor, de aceea le amintim numai la locul acesta, ca să se știe cu ce se ocupă pressa patriotică la noi.

Fie-care om scrie după gradul său de cultură considerând și publicul pentru care scrie. Urbanitatea și eleganța la scriere sunt însușiri pur individuale. De aceea când scrie cineva nespălat și injură pe altul fără cruțarea simțului de rușine a publicului, răspunderea morală cade asupra celui ce scrie.

Sub această rubrică vin a fi amintiți scriitorii de articole dela ziarul „Ellenzék” din Cluj.

Dacă considerăm că sunt oameni, cari scriu nespălat, și cetitori, cari se delectează la cetirea de asemenea produse literare, atunci tare trebuie să fie decăzut publicul maghiar, care produce asemenea scriitori, și cetesce cu plăcere produsele lor.

Cea mai proaspătă bravură în încercare de stil nepeptănat este un articol al numitului ziar,

În acest articol preoții nostri sunt zugrăviți ca și nisce cerșitori și lupi flămânzi. Ajutorul de stat este colacul, după care înainte de a muri de foame preotul trebuie să cerșească. În acest caz biserica după principiile evanghelice nu poate vorbi contra noului mod de împărțire, căci în cas de supremă necesitate omul poate și fura, numai să nu moară de foame.

E minunată logica celor dela „Ellenzék,” și precând ei ne trimit pre noi cesti dela pressa română în casa nebunilor, noi tragem la îndoială funcționarea normală a sistemului lor cerebral.

Convențiunea cu România încă preocupă pressa dela noi. Unele organe opoziționale ridică fel de fel de incriminări la adresa guvernului român cu scopul de a zădărnici încheierea unei convenții. Cele guvernamentale observă mai multă sau mai puțină rezervă. În special guvernamentalele din Cluj după ce dăscălesc pre șovinistii români dela noi și de dincolo, ajung la mărturisirea, că ele vor fi în așteptare spre a nu influența cu păreri lor. Vor fi însă neobosite în adunarea de date privitoare la această cauză, ca apoi la timpul său se poată pași cu toată rezoluțiunea.

Diarele clericale în anii din urmă cu nespășă vehemență au început a purta lupta cu statul pentru recăstigare împărăției lumesci a papei. Provocarea n'a rămas fără rezultat, căci guvernele lumesci nu cu mai puțină stricteță și apără pozițiunea.

Acest război în pressă nu convine politiceii scaunului papal, și Leo XIII. în o enciclică a condamnat ținuta provocatorică a acestor diare. Ener-

gica și resoluta pășire a papei este mult comentată de pressă. Se vede că și biserica catolică începe a se acomoda impregiurărilor.

Dacă biserica catolică se plânge contra pressei ultramontane, care prin neconținutele provocări mai mult strică decât folosește cauzei, cu mai multă îndreptățire se poate plânge biserica noastră asupra unei însemnate părți a pressei române, care în critica situațiune a bisericii noastre simulează durere, și loviud cu cale și fără cale când în autoritățile noastre bisericesci, când în guvern, produc pentru noi o situațiune de tot neplăcută. Și nouă ne vine a dice cu papa dela Roma; dați bună pace bisericii noastre, și nu o folosiți de armă pentru luptele politice. Dumnezeu va lumina pre cei chemați a ne apără de rău, ear voi cu provocările făcute cu plan și fățarnicie numai ne îngreunați situațiunea.

Correspondențe particulare

dela „Telegrafului Român.”

Kistur, comitatul Hinyidorei, 26 Iunie. Onorat domn Redactor *) În foie dumnya-vostre „Telegraful Român” Nr. 63 din 13/25 Iunie eșit o corespondență din Biscaria (Dédács) în care domnu porintye Sinka Miklós scrie, che tot, ce scris gazeturile noastre ungurești despre scola de stat din Piski, iestye minciuna, pentru-che acolo umblă numai 64 de copii rumunysti. Apoi dice che si acestia pentru ahela umble, che organele administrative cu intențiune nu execută pedepsele.

Me mir, dl Redactor, cum vine acum dl porintye Sinka Miklós și se punye acuma iel decotro pedure, și vre să se arete inaintea nație rumunyască prin gazeturi de rumun mare și pastor bun a turmei lui.

Noroc che dl porintye Sinka arate cu numele pe toți copii rumunysti, care umble la scola de stat din Piski; che de aici tot omu cu mintye potye vedea che din cei 64 copii, 35 sunt din Biscaria (Dédács) și 5 din Sculesti (Sárfalva), unde chiar domnu porintye Sinka iestye popa.

Se spuie domnu porintye drept, cum se cadye de unde vine ahesta lucru? Iestye la Biscaria cu filia Sculești scola rumunyască, vor nu iestye? Și dice nu iestye?

Dache domnu porintye punye vină pe alții, care ca tyisturi de omenie fac datoria lor, apoi io trebe se zic, che arată așchia în ochii altora. Se spunyem drept cum se cadye, se nu celuim lumia. În Biscaria-Sculesti se ținye scola rumunyasca într-o casa luată cu házbir dela un fost iobagiu. Tot omu potye inchipui, ce fely de scolă ahesta. În scola iestye o masă, un scaun, o tablă de scris cu creta și pentru 79 de copii datori se umble la scolă sunt **trei lavițe**. Invațator chind fost, chind nu fost, nu chepetat plată.

Despre asta domnul inspector Réthi al nost tot facut arătare la Venerat consistoriu din Sibiu, și Venerat consistoriu tot poruncit la domnu protopop, și domnu protopop la domnu porintye Sinka se puie în rânduiale scola și în anul 1882 și în 1883 și în 1884 și 1885; ba chiar și Escelenția Sa Domnul Metropolit a scris la inspectoru nostru

*) Am primit această corespondență abia ați la 8 oare, și o publicăm pentru interesul cel mare dovedit de domnul Villa Ferencz față cu adevărul. Redacțiunea.

domnu Réthi despre scola asta — și cinye nu ascultat, cinye nu făcut nyimic? Domnul porintye Sinka Miklós! Cinye de vine che noi trebe se luăm lucru așa, che în Biscaria nu iestye scola nyeunyită? Nu aheia, care n'a asculta poronca dela mai marii lor?

Ei, da domnu porintye Sinka Miklós nu spunye în gazeturi, che dumnialui tot umblat pe la toți domnyi nostri se puie pe dumnialui catichet la scola de stat din Piski cu plată de 300 floreni. Domni nosti fegheduit, che punye catichet pe domnu porintye Sinka chind fi mulți copii nyeunyiti la scola din Piski, și apoi s'ar da și plată. Apoi domnu porintye o lucrat cu scola rumunyasca din Biscaria așa, che mai toți copii rumuni din Piski sunt din Biscaria — Șculești.

Dache domnu porintye vre se puie vina pe alții, apoi se tegaduiască tote aceste, io stau tot-deaună față la vor-ce judecători pentru aceste, și le voi adeveri cu acte dirigatoresci.

Villa Ferencz. *)

Mediaș, 10 Iunie 1885 st. v. Cercularul onor. domn protopresbiter I. Droc ddto Mercurea 23 Maiu a. c. ad Nr. 2086 ne arată, că noi românii din protopopiatul gr. or. al Mediașului ne apropiăm de ziua care o dorim de vre o 24—25 ani de ziua a 20-a a l. c. în care să se facă alegerea de protopresbiter.

Mult am așteptat această și cu dor, nu atât pentru a cunoaște persoana fiitorului protopresbiter, cât a vedea legea implinită și tractul definitiv organizat. Mai puțin ne interesează că fi va Petru sau Pavel apostolul trimis; de aceea nici nu întrebăm că cine sunt concurenții: credem, ba suntem de convingere, că vor fi concurat și vor fi admiși la concurs numai bărbați cualificați și bine meritați pe terenul bisericesc-scolar și fundațional.

De aceea scopul acestor șiruri nu e altul decât a face cunoscut fiitorului protopresbiter în cât-va locul unde vine, ce află, care e durerea noastră, care neajunsul cel mai însemnat, la ce resplată poate spera după munca sa și care e ferbintea noastră dorință.

Fiindcă — după cum credem — fiitorul protopresbiter cunoaște deja Mediașul, credem că e de prisos a spune, că Mediașul e un orașel situat pe malul sting al Târnăvii mari incongiurat de câmp mănăs de tot soiul de bucate mai ales vin bun; că internul seu de un timp încoace cu pași repezi înaintează spre înflorire; că clima și apa e foarte sănătoasă și scumpete mare nu domnesce, că e de trăit în Mediaș. Locuitori sunt preste 6 mii, din cari sunt români preste 2 mii, ear din acestia jumătate de confesiunea gr. or. Ca să numeri bărbați români inteligenți, nu ai lipsă de toate degetele dela o mână; starea materială a românilor e bunișoară, moralitatea îndestulitoare. Cum am șis: e de trăit în Mediaș.

Satele și opidele din giurul Mediașului sunt locuite în mare parte de sasi și români; românii mai preste tot locul împărțiți confesionaliter.

Sunt săracuțe lădile comunelor noastre bisericesci.

*) Me rog și io de celelalte gazeturi românesce se publice și acesta clarificare.

Tietze *.) În acest articol, D. Tietze ne spune că în trecutele luni Iunie și Iulie (1884) a făcut o excursiune la Căjuți lângă Adjud pe apa Trotușului și că atât în valea Căjuțului, cât și mai sus la muntele *Ursoaea* și la *Pârul-Sec* a găsit gisemente de lignit și chiar de cărbuni de pământ. — Mai departe d-sa arată că făcând, împreună cu dl Baron de Foulton, analiza chimică a acestor cărbuni, a obținut următoarele rezultate:

Pentru cei dela *Ursoaea*: 27,65 procent apă și 20,90 procent cenușă.

Pre când cei dela *Pârul-Sec* au dat numai 24,70 procent apă și 28, 25 procent cenușă; ear puterea colerică este:

Pentru cărbunii dela *Ursoaea* de 1568, pe când pentru cei dela *Pârul-Sec* este de 2053.

Dl. Tietze termină articolul seu îndemnând pe Administrația căilor noastre ferate a utiliza acesti cărbuni spre a înlocui, cel puțin parțial, întrebuințarea lemnelor pentru încălzirea locomotivelor. Vom publica în cel mai apropiat Nr. al Buletinului nostru, traducerea *in extenso* al acestui interesant studiu.

Mai departe societatea noastră a căutat a face cunoscută România până în cele mai depărtate țări ale lumii, și astfel ne-am pus în corespondență și

în schimbări reciproce de publicațiuni cu toate societățile geografice esistente. Însemnatele lucrări ale colegilor nostri, Dnii Em. Cretulescu, Aurelian și alții, publicate în buletinele societății au făcut ca țeara noastră să fie mai bine cunoscută în streinătate și putem găsi astăzi mai în toate publicațiile streine dări de seamă despre România și despre lucrările societății noastre. Conferențieri ilustri ca Dni Baron d'Avril și colonel Debize au ținut în ședințele societăților geografice din Paris și din Lyon conferințe asupra României. Am primit și primim continu cereri de deslușiri și de amănunte geografice și statistice asupra țării noastre din toate părțile lumii — Chiar săptămâna trecută am primit buletinul societăți geografice din *Tokio* (sau, cum se dicea mai nainte din *Jeddo*.) Cred că pentru prima oară marele imperiu al Japonului corespunde direct cu micul regat român. Buletinele pornite din Tokio la 2 Ianuarie au sosit în București la 16 Februarie, mai puțin de 6 săptămâni din Japonia în România. — Aceste buletine sunt tipărite cu multă îngrigire, după cum puteți vedea și ilustrate cu hărți foarte bine lucrate. Ele cuprind pe lângă procesele-verbale ale societății, descrieri de călătorii și memorii asupra Chinei, Siam, Coreea, Insula Formosa, imperiul Rusiei, etc., ele mai cuprind și lista de cărțile primite de societatea geografică japoneză, între care figurează negreșit și buletinele noastre.

Din nenorocire, afară de titlul după coperta esterioură, care este tradus și în englezesce, întregul buletin este tipărit în limba și cu caractere japoneze. Sper că preste puțin va apăre în aceste buletine o notiță detailată asupra României.

Societatea noastră a publicat în anii din urmă buletinele sale regulat pe fie-care an și astăzi avem o colecție, coprinde preste 100 de coale de tipar, ilustrată cu hărți, planuri și schițe.

Societatea a mai adunat în acest timp un material bogat pentru publicarea unui dicționar comunal, pentru care onor. nostru vice-președinte, dl general George Manu a înființat un premiu de una mie lei. Pe cât știu se mai lucrează la un dicționar geografic și istoric al României a cărui imprimare credem că va putea începe în viitorul Nr. al buletinului societății.

Negreșit că s'ar fi putut cere mai mult dela activitatea societății, dar trebuie ținut în socoteală că în acest interval de dece ani, am avut un războiu care a ținut doi ani și care aparalisat pentru mai mult timp lucrările pacifice ale societății noastre; am fost siliți atunci să facem cu toți *Geografia practică* și ilustrul nostru președinte și protector a trebuit să traseze *harta României independente* cu virful săbiei sale învingătoare (aplaude).

(Va urma.)

*) Über ein Kohlenvorkommen bei Kajutz in der Moldau, von Dr. E. Tietze.

Românii de confesiunea gr. or. din Mediaș — cu regret mărturisesc — sunt sfâșiați în două partide, una înpunătoare prin numărul ei, cealaltă puternică sub influința conducătorului ei. Credem însă că o bună înțelegere între fiitorul protopresbiter și parohul de presinte va pune capăt acestei calamități cu atât mai curând de oarece cearta se învîrte numai în giurul lănei caprine.

Ce e drept, parochianii gr. or. ai Mediașului sunt lipsiți de beneficiul altor comune bisericesci întru aceea, că la alegerea de paroh al lor concurg 48 persoane, dintre cari numai 4 sunt Medieșeni. Fiitorul protopresbiter va fi tot odată și paroh aici și deocamdată va trage jumătate din venitele parochiale. E drept dar nu dreptate; ce au de a face Medieșenii? se vor supune legilor mai înalte. Cum am și o înțelegere bună între fiitorul protopresbiter și parohul de presinte va curma și această calamitate cu atât mai virtos cu cât o jumătate din venitele parochiale de clasa III-a de aici nu merită a susținea și nutri mai de parte discordia daunătoare ambelor părți.

Protopresbiteratul gr. or. al Mediașului e — poate — cel mai mic din întreaga arhiepiscopie; avere proprie are foarte puțină, fondul tractuale acum începe a prinde subțire rădăcină și trebuie adăpat și curățit de coangele smarotiane cu tot adinsul dacă voim a privi la prosperarea lui.

Mai avem fondul Andreian, fundațiunea Sofiei Vasilie Aron, dar fructele acestora sunt pentru alte scopuri, nu pentru îmbunătățirea stării materiale a protopresbiterului.

De venite multe din procese divorțiale se ne păzască Dumnezeu; din contră urăm protopresbiterului numeroase „facse dela cununii.”

Dietele dela visitațiuni canonice 5 fl. dela biserică materă, 3 fl. dela biserică filia, dau la an o prea mică sumă, fiindcă puține comune bisericesci aparțin acestui protopresbiterat. Și precum am și: visteriile comunelor bisericesci sunt deșerte mai deplin.

Regret din toată inima, că trebuie să desanimez pre fiitoriul protopresbiter în câțva asigurându-l că lea de prescrisă de lege s'a urcat numai fiind trasă ca de pîr.

Nu e mult deci ce-i promitem, la puține venite poate să-și nutrească speranța.

Acuși se împlinesc două decenii de când am început a lamenta, a ne plânge că suferințele sunt tot mai simțibile și sarcinile tot mai grele — acuși covârșitoare. — Ieremiada a înmugurit și stă în floare desvoltată deja. Multe sunt neajunsurile noastre, multe dorințele. — Ca să nu vină însă onoratul cetitoriu a acestor șiruri la idea sinistră și opusă posei care o avem, ne vom mărgini a spune pre scurt ce acceptăm noi dela fiitoriul nostru protopresbiter. Ante de această însă suntem siliți ai mai face cunoscut eventual ai aduce aminte că preoțimea noastră în cea mai mare parte nu stă în privința intelectuală la culmea dorită; aceasta împregiurare trebuie delăturată și va fi o sarcină grea pentru fiitoriul protopresbiter, care pentru scuturarea ei va trebui a da ocaziune preoților a lua d. e. mai adese-ori parte la sinoade protopopesce, la ședințe a scaunului protopopesce, la investigațiuni în cauze divorțiale, prin cari ocaziuni se vor deda la ducerea protocoalelor, la conducerea ședințelor în sinoadele și comitetele parochiale și a-și purta cu acurateță și în mod corespunzător agendele oficiului parochial etc. etc.

Dela fiitoriul nostru protopresbiter așteptăm, ca să locuească în Mediaș în mijlocul nostru, cu familia dacă are.

Așteptăm ca el să fie un fidel referinte, raportor între vener. Consistoriu și protopopiani, să-și împlinescă datorințele față de organele bisericesci superioare cu acurateță și punctualitate, fără interes și rezervă egoistică.

Așteptăm ca să fie bărbat cu simțiri curate față de națiunea română.

Pretindem ca afacerile sale private să le subordoneze celor generali ale biserice și națiunii: binele biserice, scoalei și al fundațiunilor să-și fie mai aproape de inimă ca chiar a familiei sale, mai aproape de cât vađa vană.

Întrunind fiitoriul nostru protopresbiter atari însușiri, va fi asigurat de iubirea și stima tuturor. Ear noi îi vom cere dela Dumnezeu un șir lung de ani de viață și de aceea ca nu mâne poimâne se stăm ear în ajunul unei alegeri de protopresbiter.

În fine îmi permit a asigura pre mult onoratul comisar și protopresbiter I. Droc că onorabila misiune o va împlini cu plăcere fiind-că nu numai cei 48 alegători, ci toți românii din acest ținut sunt oameni pacinici și iubitori de ordine.

Un alegătoriu.

De lângă Hirtibaciu în 12 Iunie v. 1885. Mult stimat dle Redactor! În Nr. 60 al ziarului ce redigiați „Telegraful Român” a-ți binevoit a pu-

blica o corespondență a părintelui Ioachim Păreș din Agnita, în care respectivul preot, basat pre cuvintele Ecclesiastului cap 3 v. 3 vrea să arăte: că, e timp de zidit, și timp de dărîmat, reducându-le acelea la noi cei din protopopiatul Agnitei; apoi după multă desbatere în dreapta și în stînga, încheie cu espressa dorință: că, e timpul ca din iu bire curată purcedînd să dărîmăm discordia, pisma, ura, și interesul particular, să zidim prin concordia, să ne înțelegem frătesce la planul zidirei căutându-ne pre bărbatul doririlor, (se înțelege de fiitoriu protopresbiter).

De oare ce și eu apartin tractului protopresbiter al Agnitei cătră care-și adresează dînsul cuvintele de admoniare din aceea corespondință, n'am putut să o trec cu vederea, spre a fi acceptată de public ca banii buni, în întreg cuprinsul ei, fără a-mi face reflexiunile ce me simț datoriu și anume:

Nu me pot pricepe pre ce-și basează p. Ioachim Păreș esperințele sale că ar exista vre o pismă sau interes particular la indiviții din acest tract, față cu alegerea unui fiitoriu protopresbiter.

Se vede că d-sa confundă interesele particulare, ura sau pisma ce ar exista poate între singuraticii indiviți, pentru cauze private, cu interesul general al acestui tract la fiitoarea alegere.

Presumptiva ură sau pismă ce susține p. I. Păreș că ar exista în acest tract poate să-și aibă de basă esperința lui privată, cu unul sau altul din membri sinodului protopopesce căruia nu i-ar fi convenit persoana recomandată de dînsul ca fiitoriu protopresbiter în acest tract, ceea ce după a mea părere nu este nici ură nici pismă.

Nu pot consimți cu p. I. Păreș că în acest tract ar exista între preoți sau mireni, sau mai concret și între membri sinodului protopopesce ordinari și extraordinari, între preoți și mireni ură, pismă, discordia sau interes particular, pentru alegerea unui protopresbiter definitiv, fără știu și cred că toți membrii sinodului nostru protopopesce ținesc spre același scop de a alege în fruntea acestui tract pre cel mai vrednic dintre toți candidații cei vom avea.

Cumcă nu există nici o ură sau interes particular față cu alegerea unui protopresbiter în acest tract, să mai poată proba și cu aceea, că membri sinodului nu știu încă cari vor fi candidații la acel post, fiind-că nici concursul nu s'a publicat; mai departe membrii sinodului nostru protopopesce n'au venit până acum la nici o consultare prealabilă pentru alegerea de protopresbiter, ne fiind încă timpul; întîmplându-se aceasta, atunci numai s'ar putea p. I. Păreș convinge dacă membrii sinodului știind pre candidați, ar preferi pre unul debil față cu altul mai vrednic, din ură, pizmă sau interes particular.

Dacă ar și veni treaba la o astfel de preconsultare și nu s'ar uni toți membrii asupra unui candidat aceasta încă nu se poate timbra de ură, pismă discordie sau interes particular, fără numai de o divergență de opinii.

Eu cred că fiecare va fi atunci pătruns de însemnătatea actului pentru alegerea unui protopresbiter definitiv în acest tract și va inclina cătră acea persoană pre care va crede-o mai vrednică în fruntea tractului, și va avea totdeauna și capacitatea recerută; căci în zadar vom aștepta să culegem din spini struguri, și din scai smochine sau din pom pădureț fructe gustoase.

Atunci fiecare alegătoriu consciu de chemarea sa va ști să postpună, dragostea, amicitia sau interesul particular, interesului comun al tractului, cu atât mai vîrtos că trăim în timp de grea cercare pentru biserica noastră, și bărbății harnici sunt cam rari, pentru aceea dacă l-am avea (ceea ce ar fi spre norocirea tractului) să nu-l abandonăm.

Pentru aceea eu în locul citatului din Ecclesiast luat de punct de mîncare al corespondenței p. Ioachim Păreș aș fi recomandat mai bine celor chemați la alegerea de protopresbiter în tractul nostru cuvintele marelui apostol Pavel: „Socotiți drept aceea cum cu pază să umblați, ca cei înțelepți, rescurpărînd vremea că zilele rele sunt!” (Efes. 5. 15. v. 16.)

Și ce mai departe p. Ioachim Păreș: „să ne înțelegem, căutându-ne pre bărbatul doririlor” etc.

Se știu însă că acest tract n'au devenit vacant prin moartea șefului său; acela încă trăiesce, el aspiră a deveni din adm. protopopesce protopop definitiv; sau dacă nu apoi ginerele său. Pre acești doi oameni cari cu puteri unite se silesc a ne feri n'am trebuință ai recomanda nici alegătorilor și nici superiorilor noștri noi îi cunoaștem pre amîndoi, pre unul din conducerea acestui tract în 3 decenii, pre altul din purtarea lui la deosebite ocaziuni și comisuni.

Întrebe-se acum fiecare alegătoriu cu consciința curată fără patimă sau interes particulariu: fostau acest tract bine condus sub actuala administrație sau nu? dacă judecînd drept va răspunde cu da! atunci bărbății doririlor poftiți de p. Păreș sunt între noi

n'avem fără să le votăm încredere și pre venitoriu; eară dacă răspunsul va fi cu nu! atunci urmează să ne curățim de reu la timp bine venit, căutînd pre bărbatul doririlor afară de tract.

Preoțimea și poporul din acest tract s'au pus încrederea pentru alegerea fiitorului protopresbiter în membri sinodului protopopesce; dacă aceia nu vor purcede corect și cu consciința curată la săvîșirea alegerii, atunci nu vor avea numai a să învinovăți unul pre altul precum afirmă p. Păreș, fără vor fi învinovățiți de aceia cari s'au pus încrederea în ei.

Terminînd prin aceasta resflesionile mele asupra corespondinței p. I. Păreș doresc la toți alegătorii din acest tract, cuget bun și inimă curată.

Un membru al sinodului.

De sub poalele Surului în Maiu 1885. Prea stimat dle Redactor! Cu permisiunea dvoastre viu a înregistra în coloanele ziarului „Tel. Rom.” ce redigeți următoarele date însemnate despre:

Scoala capitală gr. ort. română din Avrig.

Fundamentul acestei scoale cum este ea astăzi e pus de fericitul arhiepiscop Andreiu. Mult s'a îngrijit el pentru ridicarea ei, și a murit cu dorul acesta, — puțin mainainte de a fi isprăvită. În urma lui s'a luptat tot cu acest scop, dl profesor de teologie — pe atunci administrator protopopesce Ioan Popescu marele pedagog român. — În fine edificiul grandios s'a ridicat satisfăcînd condițiunilor și așteptărilor, scoala însă a rămas tot scoală populară confesională până când în anul 1884 îi succese dl referinte scolaru Anania Trombițaș a o ridica la scoală capitală elem. și a face în conlcrare cu reprezentanța parochială 4 clase cu 4 învățători, sistemînd lea de 300 fl. a directorului 400 fl. v. a. Scoala s'a început în 1-a Septembrie; până în finea lui Octobrie 1884 s'au matriculat 240 elevi, — afară de acestia se dispensează 30—40 elevi motive de afecțiune.

Ca ori unde la poporul nostru, așa și aici treaba instrucțiunii nu a putut fi ridicată la valoarea ei în timpurile trecute, încât din suma de 240 elevi înmatriculați, trei părți formau elementul crud strein de scoală cu toate aceste din întreg contingentul a trebuit să se formeze 4 clase capitale.

În 2—14 Iunie c. c. s'au ținut examenele la aceasta scoală, respective cel dintăiu examen.

Diracțiunea scolară s'a îngrijit încă de timpuriu ca comunele din jur să participe la examene. În ziua amintită după 9 oare a. m. s'au început examenele după programa staverită. Poporul din loc se adună în număr mare din toate clasele, într'aceea nimeresce și poporul din cele patru comune învecinate, Săcădate, Porumbacul inf., Racovița și Sebeșul inf. cu preoții în frunte.

Esamenenele au decurs preste tot în modul cel mai satisfăcătoriu. Copii curați și descepi numărul lor preste 200. — avurăm norocirea a vedea răspunzînd la întrebările puse, încât își venea a crede că aceasta apare nu ca de un înființată, ci e o scoală de mult arangiată de capitală.

Sub tot decursul examenelor s'a putut vedea un ce, ceea-ce rar se poate vedea în scoalele noastre; și aceasta de disciplina, ordinea cea bună. Dl referinte ca președinte al examenelor, încă și-a exprimat mulțămirea sa — încă preste așteptare. —

După ameați la 5 oare conform programei s'a făcut examenul de cant cu declamațiunile și încheerea.

Dacă publicul asistent a ascultat cu multă atenție și plăcere decurgerea examenelor din obiectele de învățămînt acum el aștepta cu nerăbdare cîntările.

Directorele și învățătorii de cant Ioachim Băcillă Chimuț se prezentă în sala de examene cu 50—60 elevi, pre cari îi împarte în 2 cluburi, prim — și secund, — apoi se încep cîntările liturgice în chor — duet, cărora le urmă o declamațiune; acesteia îi urmă cîntarea „Primăvara cea verđiă” și 2 declamațiuni; apoi cîntarea „Sus la munte” și alte declamațiuni. După aceste cîntarea „Diorile frumoase” — „Nouă sprevară” și alte două declamațiuni. În fine cîntarea Cuvinesse cu adevărat; apoi vorbirea de mulțumită cătră părinți, învățători și superiori de un elev și altul cuvînt de mulțumită cătră dl referinte, în urmă raportul direcțiunei scolare.

La toate aceste dl referinte a răspuns cu o vorbire atât de măduoasă, atât de accentuată, încât a atins la inima poporului datorințele sante față cu scoala, făcînd comparațiune între examenenele de acum și cele din anii trecuți, — și exprimîndu-și toată îndestulirea și mulțămirea sa față cu examenenele de acum.

În specie însă a vorbit despre examenul de cant, despre chor, pe care l'a aflat demn a-l pune înaintea asistenților și a poporului din Avrig, ca pe o

frumseță, ca pe o operă, pe carea după propriile-i cuvinte, în jumătate Ardealul nu o afli.

Dacă dl referinte și președinte al examenelor a aflat acest cor demn de a vorbi atât de nobil despre el, apoi fie-ne ertat și noue asistenți streini a ne exprima, a ne da și noi cuvântul nostru modest despre el. Mai întâiu trebuie să ne declarăm că nu avem de scop laude, sau măguliri, fără numai adevărul pur, drept aceea nu vom dice mai mult de cât dl referinte, — deși inimile noastre se aflau în mare bucurie și plăcere, pe carea nu o putem exprima, fără de a atinge modestia instructorului acestui cor.

Vom exprima deci mulțămirea noastră frățească și sinceră, stimatului și iubitelui instructor pentru că ne-a delectat și pe noi din comunele vecine pe o oară, cu melodii atât de frumoase, cu duet foarte bine nimerit, încât nu-l vom uita nici odată.

Dee Ddeu, ca poporul din Avrig să înțeleagă odată cuvintele Mântuitorului. „Cel ce are urechi de audiat să audă! — și să vadă și el pe cine are în mijlocul său;” să simtă și avrigenii crescinesce bucuria, carea noi o am aflat la acel examen, și cu carea ne-am dus acasă plin de speranță că ați mîne scoala din Avrig va fi centrala noastră, și nu vom mai alerga la scoli streine și îndepărtate cu copii noștri pentru scoale normale, ci numai pentru gimnasiu.

În urma acestora fie-mi ertat și mie a dice: *Dixi, et salvavi animam meam.* Costantin Prie, paroch în Săcădate.

Varietăți.

* (Postal.) Se deschide concurs pentru postul de magistrat postal în Ákosfalva — comitatul Murș-Turda.

Condițiuni: Contract de oficial și 100 fl. cauțiune.

Emolumente: Salariu 200 fl., și 40 fl., paușal de cancelarie.

Suplicele se se aștearnă în termen de trei săptămâni la direcțiunea de poștă în Sibiu.

— Cu 1 Iuliu a. c. începând se deschide oficiu de poștă în comunele: Zsidve, comitatul Târnavei mici care va sta în comunicațiune de toată ziua cu poșta din Cetatea de baltă și în comuna Rögöz, care va sta în comunicațiune cu cariola dintre Sighișoara — Csik-Szereda.

Mersul:

Pleacă din Zsidve 7 oare 30 min. dim.

Ajunge la Cetatea de baltă 8 oare 30 min.

Pleacă din Cetatea de baltă 2 oare d. a.

Ajunge la Zsidve 3 oare.

* (Mulțămirea publică.) Pentru biblioteca învățătorilor gr. or. români din districtul Făgărașului, al căreia început s'a făcut abia de doi ani încoace, a încurs dela următorii indiviți marinimoși următoarele opuri pre cari în sumariu le publicăm pentru darea de seamă și mulțămirea noastră publică:

1. Asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporului român, prin comitetul ei, trei

opuri în 9 volume de B. Baiulescu, G. G. Meitani și I. M. Riurean.

2. Nicolae Aron, învățătoriu în Făgăraș 18 opuri în 32 de volume, de diferiți autori.

3. Nicolau Moldovan, preot în Vărd 13 opuri în 4 volume, de diferiți autori.

4. Anastasia Popescu, protopresbiteră în Făgăraș 17 opuri în 48 volume de diferiți autori.

5. Petru Popescu, protopresbiter emeritat în Făgăraș 19 opuri în 19 volume, de diferiți autori.

6. Vincentiu Grama, paroch în Riușor 1 op în 1 volum de G. G. Meitani.

7. George Modorcea, paroch gr. cat. Grid 1 op în 1 volum de Dr. Ilarion Pușcariu.

8. Victoria Aron, presbiteră în Galați 7 opuri în 7 volume de diferiți autori.

Tuturor acestor marinimoși: dne și dni, cari au binevoit a pune basă bibliotecii reuniunii noastre învățătoresci, prin aceasta li se aduce mulțămirea publică.

Din ședința comitetului central al reuniunii districtuale învățătoresci Făgăraș, ținută la 7 Iunie 1885 st. v.

Nicolau Aron,
v.-președinte

Nicolau Ludu,
secretariu

* (Programa examenelor publice dela scoala capitală rom. gr. or. din loc, cu finea anului scolastic 1884/5.)

Sâmbătă în 22 Iunie (4 Iuliu) dela 7—8 Deschidere festivă. 8—10 clasa I de fetețe. 10—12 clasa I de băeți. După amiazi: 3—5½ clasa II de băeți.

Duminică în 23 Iunie (5 Iuliu) dela 9½—12 clasa II de fetețe. 3—5½ clasa III și IV de băeți.

Luni în 24 Iunie (6 Iuliu) dela 9½—12 clasa III de fetețe. După amiazi: 4—6 Gimnastică; Visi-tarea grădinei de pomărit; Economia de casă și încheierea anului scolastic.

La acestea examene se invită cu toată onoarea toți amicii și binevoitorii scoalei noastre.

S.-Sebeș în 10 Iunie 1885 v.

Corpul învățătoresc.

* (Ordinea examenelor publice la scoalele primare române ort. orient. din Săcele la finea anului scolastic 1884—85.)

Sâmbătă, 15/27 Iunie scoala din Dêrste dela 8—12 oare clasa I și II, sub prezența comisarilor An. Bârsean și I. Darius. Sâmbătă după amiazi scoala din Bacifalău dela 3—6 oare clasa I II, sub prezența comisarilor An. Bârsean și I. Darius. Duminică, 16/28 Iunie scoala din Turcheș dela 9—12 și jum. oare clasa I și II, sub prezența comisarilor I. Darius și St. Dragomir. Duminică după amiazi scoala din Cernat dela 3—6 oare clasa I și II, sub prezența comisarilor I. Broș și D. Dogariu. Luni, 17/29 Iunie scoala capitală din Satulung, biserica St. Arhangheli dela 7 și jum. — 12 oare clasa I Desp. 1 și cl. III și a IV, sub prezența comisarilor Alexe Frateș și V. Domșa. După amiazi dela 3—6 oare clasa I desp. 2 și cl. II, sub prezența comisarilor P. Debu și I. Broș. Marți, 18/30 Iunie scoala capitală din Satulung, biserica St. Adormiri dela 7 și jum. — 12 oare cl. I desp. 1 și cl. III și IV, sub prezența co-

misarilor V. Domșa și N. Muntean. După amiazi dela 3—6 oare clasa I desp. 2 și cl. II, sub prezența comisarilor An. Bârsean și Toma Frateș. — Rapoartele comisarilor se vor aduce în conferința învățătorilor, ce se va ținea Mercuri, 19 Iunie în Dêrste la 9 oare a. m.; ear după aceea excursiune în Pleașa.

Dat din ședința conferinței învățătorilor din tractul conferențial Săcele, ținută în Satulung la 6 Iunie.

I. Dorca,
președinte.

I. Darius,
secretar.

* (Scolastic.) Examenale publice pentru semestrul II al anului scolastic 1884/5, la scoala normală gr. or. din Borgo-Prund, protopresbiteratul gr. or. al Bistriței, se vor ține în zilele de 29 și 30 Iunie n. a. c. La aceste examene, prelângă reprezentantele confesiunii, carele este totdeauna protopresbiteratul gr. or. al tractului Bistrița, patronatul fondurilor scolare grănițarești din Năsăud mai trimite un delegat al seu, carele totdeauna e unul dintre cei mai versați bărbați pe terenul învățământului, spre a constata sporiul făcut în învățământ. După cum suntem informați, la aceste examene, este denumit ca atare dl profesor gimnasial Dr. A. P. Alexi.

* „(Romänische Revue),“ revista politică și literară (editor: Dr. Corn. Diaconovich) numărul I, cu portretul și biografia lui G. Bariț, este deja sub tipar și se va espeda abonaților pe ziua S. S. Petru și Pavel. — Prețul abonamentului (8 fl. sau 24 fr. pe an) se trimite sub adresa editorului la Resicza (Banat) până în 5 Iuliu n. a. c. — On. DD. colec-tanți sunt rogați a trimite coalele de subscripțiune tot până la acest termen.

(Mijloc bun contra durerii de cap.) Viena, Lerchenfelderstrasse Nr 116. Prin aceasta adevăresc, că am folosit cu cel mai bun succes contra durerii de cap pilulele de Elveția ale apotecariului R. Brandt (o cutie 70 cr. în apotecă.) Prin aceasta fi esprim mulțămirea mea. I. Lan-zinger. Fiindcă în Austria obvin mai multe falsificări din aceste pilule, trebuie bine observt ca fie-care șatulă să aibă ca etichetă o cruce albă în stofă roșie și inițialele R. Brandt.

Sz 96, 1884 bir. végreh.

[1033] 1—1

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó ezennel közhirrê tesszi, hogy a szerdahelyi tekintetes kir. járásbíróság 1885 évi 918 sz. a. kelt végzése folytán Mutiu Iuon és társai ellen „Albina“ hitelintézet részére 230 frt. követelés behajtása végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán bíróság lefoglalt és 650 frtra becsült lovak, tehének, és szekeréből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszinén vagyis Nagy Ludoson leendő eszközzésére határidőül 1885-ik évi Iulius hó 6-ik napjának délelőlt 9-ik órája kitűzetett, melyhez a venni szándékozók ezennel oly meg-jegyzéssel meghivatnak, hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen a polg. ik. rdt. 107 §-sa szerint szükség esetében becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Szerdahelyt 1885-ik évi Iuniús hó 24 napján.

Maniu Visantiu,
bir. végrehajtó.

Nr. 341.

[1032] 2—3

CONCURS.

Spre întregirea stațiunilor învățătoresci mai jos însemnate din protopresbiteratul Târnavei inferioare se publică prin aceasta concurs cu termen până la 20 Iuliu a. c. st. v.

1. Chinceș, cu salariu anual de 110 fl. v. a. din repartitie și anume în bani 10 fl. v. a., ear în cucuruz 100 măsuri la 16 cupe de cucuruz stérmat à 1 fl., și cuartir liber în edificiul scoalei.

2. Sălcud, cu salariu anual de 150 fl. și anume folosința unui agru de 8 jugere clasa I-mă în o masă care aduce un venit anual de 80 fl. din repartitie. 70 „

. suma 150 fl. acesti din urmă solvinđi în 6 Ianuarie și 23 Aprile a fie-cărui an, precum și cuartir liber în edificiul scoalei.

Doritorii de a ocupa vre una din aceste stațiuni au a-și așterne suplicele instruate conform legilor din vi-goare, la subsemnatul oficiu protopresbiterat până la termenul indicat.

Cetatea de baltă 1 Iunie 1885. În conșelegere cu comitetele parochiali concernente:

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Târnavei inf.

Nicolae Todoran,
protopresbiter.

Cărți bisericesci, literare și scolare.

Dela

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ ÎN SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 47

se poate procura:

Portretul fericitului arhip. și metrop. Andreiu bar. de Șaguna în mărime de 50 × 66 cm. Prețul 1 fl., cu trimiterea francată 1 fl. 10 cr

Portretul Esc. Sale arhip. și metrop. Miron Romanul. Prețul 1 fl. 20 cr., cu trimiterea francată 1 fl. 30 cr.

Portretul P. S. domnului episcop al dieceșii Caransebeșului Ioan Popasu. Prețul 1 fl. 20 cr., cu trimiterea francată 1 fl. 30 cr.

Portretul marelui mecenat Emanoil Gojdu. Prețul 1 fl., cu trimiterea francată 1 fl. 10 cr.

Condice scolare: Registrul, Matricula scolarilor, legat din 50 coale à 1 fl. 50 cr.; Catalog de clasă legat din 10 coale 35 cr., din 15 coale 45 cr., din 20 coale 55 cr.; **Chronica** scolară, Protocol de clasificatiune, legat din 50 coale à 1 fl. 50 cr. — **Consemnarea** pruncilor obligați a frecuenta scoala, **Conspect** despre absenții, **Conspect** sumaric despre absenții scolarilor pentru protopresbiteri, coala à 2 cr.

Instrucțiunea pentru manuarea condicelor scolare 20 cr.

Litere mobile pentru mașina de cetire, după ortografia fonetică 145 bucăți. Prețul 2 fl. 50 cr.

Catalogul cărților gratis și franco.

[970] 4

Comandele se efectuează numai prelângă rambursă (Nachnahme, Posta felvétel), computând 10 cr. pentru pachetare.

O înlesnire mare la comande mai mici sînt asignațiunile postale, cu cari se poate trimite suma pentru cărți comandate, adăugându-se și porto postal.

Tipărituri pentru protopresbiteri și parochi.

Acte oficiale.

Caiete de scriș.

Turnătorii

de clopote și de metal

a lui

Antonie Novotny

se recomandă pentru fa-

cerea de clopote nouă, pen-

tru turnarea din nou a clopotelor sparte de toată mărimea, precum și pentru construirea a mai multor clopote în acord harmonic, oferind garanția pe mai mulți ani. Montate cu chivere (coarne) de lemn, ferturnat și bătut; astfelu construite, că după ce sunt usate pe o parte se poată fi învêrtite cu înlesnire în ori-ce direcțiune, prin ceea ce se evită creparea lor.

Cu deosebire recomand

clopotele găurite și premiate

inventate de mine, care au un ton mai lung, mai puternic și mai adănc, ca cele de sistemul vechiu; un astfelu de clopot în greutate de 300 punți egalează pe unul de 400 punți.

Recomand mai departe scaune din ferbătut pentru clopote, solile și frumoase, clopote pentru orologiu sau discuri pentru orologe și toace din metal, precum și toate celelalte articole de alamă și metal aparținătoare de această categoriă, cu prețurile cele mai moderate. Se construiesc clopote și pre lângă plătire făcută în rate.

Clopote dela 300 punți în jos, precum și stropitoare de mână se află totdeauna per magazin.

Pentru comande binevoitoare, care se efectuează solid și cu punctualitate, se recomandă

[1033] 1

Antonie Novotny.
Timișoara, Fabrică.